

Годишњи извештај о раду
Сектора пољопривредне инспекције
за 2023 годину ¹

¹ Скраћена верзија у складу са Законом о инспекцијском надзору (ЗИН)

Годишњи извештај о раду
Одељења за безбедност хране биљног порекла,
за 2023 годину
по Закону о инспекцијском надзору (ЗИН)

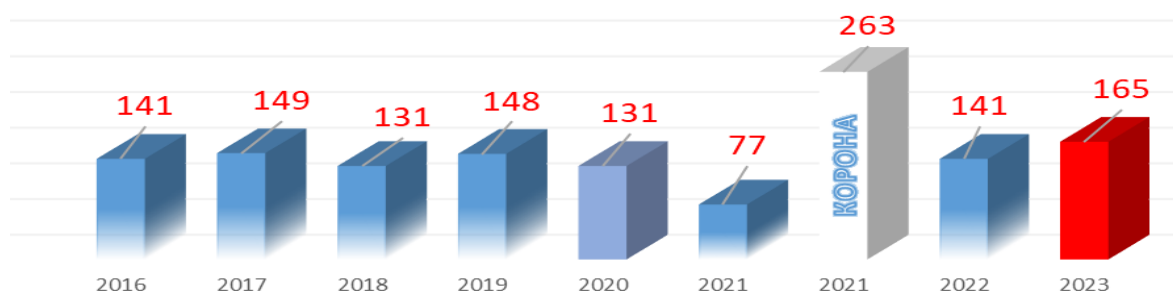
I

Одељење пољопривредне инспекције за безбедност хране биљног порекла обавља послове инспекцијског надзора над применом закона и других прописа који се односе на: безбедности хране биљног и мешовитог порекла у фази производње, прераде и промета на велико; преглед пословних просторија, објеката, постројења, уређаја, предмета и роба у производњи, преради и промету на велико за храну биљног и мешовитог порекла; обавља и друге послове из ове области.

II

- **Основни бројчани показатељи:** Извршено је **4.458** контрола (**4.141** у производњи и промету; **97** утврђивања МТУ и **220** по пријави потрошача)

БРОЈ КОНТРОЛА ПО ИНСПЕКТОРУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ХРАНЕ



- **Превентивне активности:**

1. У континуитету се организују саветодавни састанци са субјектима у пословању храном у сарадњи са Привредном комором Србије, регионалним привредним коморама, локалним властима, удружењима и групацијама произвођача (пекарство, млинарство, произвођачи уља, шећера, воћних сокова и нектара и други);

2. Објављивање прописа, планова и контролних листа;

Пољопривредна инспекција поступа по овом питању. Сви битни закони се налазе на сајту министарства, а контролне листе су већ објављене као одобрене од стране Координационе комисије.

3. Обавештавање јавности о променама прописа и новинама битним за субјекте;

Усвојен је принцип који се спроводи у свим случајевима промене прописа а он подразумева континуитет састанака са субјектима у сваком случају измене прописа. Углавном је то у сарадњи са удружењима групација, Привредном комором Србије и Регионалним привредним коморама и локалном самоуправом.

Оглашавамо се по овом питању и преко медија.

4. Обавештавање јавности о сазнањима инспекције о постојању озбиљних ризика по живот и здравље људи. *Примењује се модел транспарентног оглашавања на сајту о контролама као и објављивање података који се тичу безбедности хране биљног порекла.*

<http://www.minpolj.gov.rs/category/saopstenja/saopstenja-poljoprivredne-inspekcije/>

5. Пружање стручне и саветодавне подршке надзираном субјекту.

Издавање аката о примени прописа и службене саветодавне посете.

Акт о примени прописа је акт који пољопривредна инспекција издаје на захтев субјекта а који садржи начин поступања пољопривредне инспекције по предметном пропису. Ово није мишљење већ транспарентно изјашњавање о начину уједначеног поступања по предметним питањима. Потребно је наставити са службеним саветодавним посетама које већ спроводимо пре свега у области пријема, прераде и складиштења замрзнутог ситног воћа.

6. Предузимање превентивних инспекцијских надзора.

Превентиван инспекцијски надзор је елемент планова службених контрола пољопривредне инспекције.

БРОЈЧАНИ ПОКАЗАТЕЉИ:

- 7 пута смо у електронским медијама давали информације од интереса за произвођаче и потрошаче, односно ширу јавност;
- Више десетина пута (најмање два пута месечно смо преко ПП службе Министарства, давали информације од јавног значаја преко штампаних медија (новина);
- Више пута смо се огласили на сајту Министарства са информацијам везаним за рад инспекције;
<http://www.mpzss.gov.rs/category/saopstenja/saopstenja-poljoprivredne-inspekcije/>;

• **Ниво усклађености надзираних субјеката:**

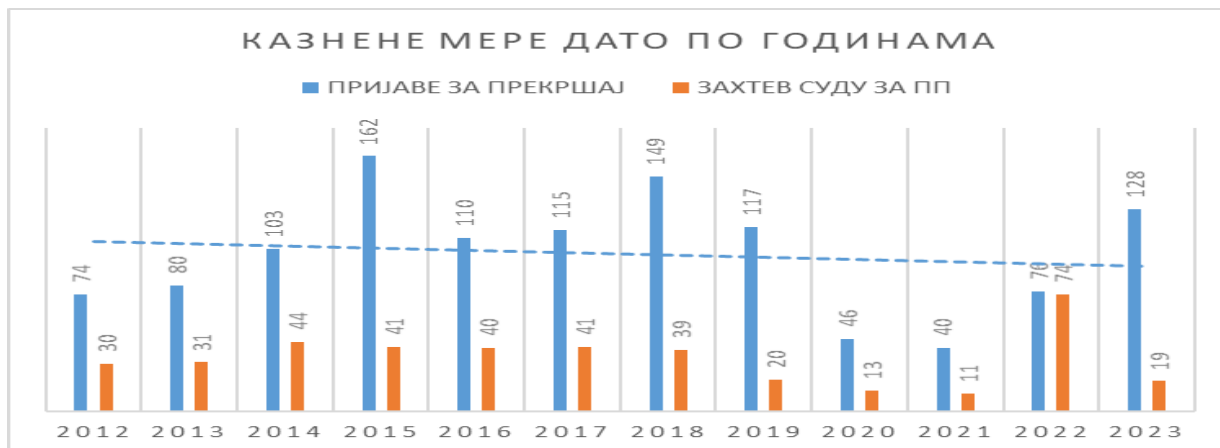
Поступајући у складу са Законом о инспекцијском надзором, применом чек листа у контролама и прикупљеним подацима из протеклих 10 година може се закључити да је у просеку ризик код субјеката који се баве прехранбеним производима биљног порекла одређен као СРЕДЊИ.

Генерално по врстама производње то изгледа на следећи начин:

Незнатан	-
Низак	производња уља и масти (1041) производња шећера (1081) производња дуванских производа (1200) производња сокова од воћа и поврћа (1032)
Средњи	прерада и конзервисање кромпира (1031) остала прерада и конзервисање воћа и поврћа (1039) производња маргарина и сличних јестивих масти (1042) производња млинских производа (1061) производња скроба и скробних производа (1062) производња хлеба, свежег и пецива... (1071) производња двопека, кекса, трајног пецива (1072) производња макарона, резанаца и сличних производа од брашна (1073) производња шећера (1081) производња какаоа, чоколаде и кондиторских производа (1082) прерада чаја и кафе (1083) производња зачина и других додатака храни (1084) производња готових јела (1085) производња осталих прехранбених производа (1089) тренутно замрзавање у сврхе складиштења, силоси за житарице, стоваришта – хладњаче (5210)
Висок	-
Критичан	-

• **Број утврђених неправилности и предузетих мера**

- Поднето је **522** управне мере (**341** наређујућа решења о отклањању неправилности, **37** забрана производње и **144** забрана промета);
- Поднето је **147** казненених мера (**128** захтева за покретање прекршајних пријава и **19** пријаве за привредни преступ);



• Нерегистровани субјекти

Инспекцијски надзор над нерегистрованим субјектом *врши се према плану инспекцијског надзора*, али и кад није предвиђен планом инспекцијског надзора, без обавештења о предстојећем инспекцијском надзору, без издавања налога за инспекцијски надзор и у границама предмета које инспектор утврђује током трајања инспекцијског надзора.

Није било забрана у 2023 години

• Мере које су предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора

При извршавању својих задатака пољопривредни инспектори Одељења имају на располагању „Приручник у области надзора пољопривредне инспекције“ који представља збирку упутстава и процедура, укључујући и чек листе за сва поступања. Наведени водич се континуирано ажурира и у многоме доприноси уједначеном поступању у раду пољопривредних инспектора на територији Републике Србије

У 2022 објављен је ажурирани „Приручник у области надзора пољопривредне инспекције“; У смислу ефикаснијег, економичнијег и организованијег рада службе, уводећи приступ појачане транспарентности и пре свега захтев за јасним процедурама у контроли и извештавању, Водич добре праксе (приручник) у области надзора има за циљ:

- Подизање нивоа квалитета рада инспекцијске службе (Одељења пољопривредне инспекције за безбедност хране биљног порекла);
- Уједначавање рада инспектора
- Увођење процедура у раду и извештавању
- Приближавање обавезујућих законских одредби и начина поступања у контроли свим субјектима надзора Одељења за безбедност хране;

План рада Одељења који је донет за 2023 годину је у потпуности извршен како по питању извршења мониторинга узорковањем тако по спроведеним редовним контролама по кварталима.

У складу са Законом о инспекцијском надзору, издато је 419 налога (редовних 22, ванредних 366 и 31 допунских) и сви су извршену у складу са захтевима.

• Ниво координације

Представници одељења учествују у раду координационих тимова за планирање, спровођење и праћење инспекцијског надзора. Укључене су следећи инспекцијски органи: фитосанитарна инспекција; ветеринарска инспекција; тржишна инспекција; пореска инспекција а у заисности од проблематике и МУП.

Посебно издвајамо активности везане за контролу хладњача (сарадња са пореском и тржишном инспекцијом);

• Ресурси

Инспектори одељења су организовани на централном нивоу, са седиштем у окрузима.

Одељење је одговорно за службене контроле субјеката у пословању храном биљног и мешовитог порекла у **фази производње, прераде и промета**. Одељење има 29 инспектора распоређених у 24 управних округа. (територијалних јединица) – *две инспекторке су на дужем породичном боло-вању*.

27 инспектора Одељење за безбедност хране биљног и мешовитог порекла врше контроле у свих 26 округа Републике Србије. Максимално се примењује систем окружног ротирања инспектора на терену – инспектори из једног округа врше по налогу контроле у другом округу. Изда се око 250 налога на годишњем нивоу за ове контроле и тенденција је повећања овог броја (који је у директној зависности од расположивих буџетских средстава) бар за дупло.

Обезбеђено је 24 службена аутомобила са довољно горива на месечном нивоу; Сви инспектори имају добре канцеларијске услове, обезбеђену мобилну комуникацију и техничку опрему (рачунари, интернет конекција, факсови) који су у функцији дотрајали.

- Сви прописани рокови прописани за поступање инспекције су испоштовани
- У првостепеном поступку изадато је 522 Решења. Није било поднетих жалби другом степену.
- У 2023. години није поднета ни једна притужба на рада инспектора Одељења.
- Обуке се врше планирано и према актуелној проблематици.

Пољопривредна инспекција, као надлежни инспекцијски орган за субјекте који се баве храном биљног порекла у фази производње, прераде и промета на велико, је и у протеклом периоду учествовала на већем броју састанака, семинара и обука:

- 10 онлајн тренинга пословних вештина - 10 различитих обука 24 инспектора (наведени су по инспекторима у списку)
 - 9 БТСФ ЕУ (BTSF/ Бољи тренинг за безбеднију храну тренинга / девет различитих обука- 10 инспектора) - (наведени су по инспекторима у списку)
 - 5 различитих обука у земљи - 6 инспектора (наведени су по инспекторима у списку)
- **Иницијативе за измене и допуне закона и других прописа;**

Нисмо покретали посебне иницијативе за измене и допуне закона и других прописа. (Имали смо члана радне групе - Нацрт закона о изменама и допунама Закона о тржишном надзору Нацрт закона о изменама и допунама Закона о општој безбедности производа);

- **Активности у односу на информациони систем;**

У процесу унапређења и дигитализације управних поступака које спроводи јавна управа Републике Србије, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде уводи електронски упис у Централни регистар објеката (ЦРОБ) путем онлине платформе која је резултат пројекта реализованог уз сарадњу са USAID Cooperation for Growth Project.

Нови унапређени систем (CROB) представља континуитет вођења евиденције, овога пута на напредној платформи која олакшава процедуру уписа и само функционисање базе.

ЦРОБ платформа омогућава електронско вођење Централног регистра објеката у пословању са храном и пружа привредним субјектима услуге електронског уписа, измене и брисање субјеката и објеката у пословању са храном из Централног регистра објеката. Портал омогућава и приступ регулативи и приручницима намењеним субјектима у производњи и промету хране.

Централни регистар објеката (ЦРОБ) ПОНОВО У ПУНОЈ ФУНКЦИЈИ

У процесу унапређења и дигитализације управних поступака које спроводи јавна управа Републике Србије, рехабилитован је електронски упис у Централни регистар објеката (ЦРОБ) путем онлине платформе.

У 2023 платформа је постала функционалнија а следе нова побољшања;

<http://www.minpolj.gov.rs/elektronski-upis-u-centralni-registar-objekata-crob-putem-online-platforme/>

Извршене су припреме за успостављање Е-инспектора и за почетак рада е-писарнице..

- Није било поверених послова.
- Исходима поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција.

Судови слабо обавештавају о донетим пресудама

Годишњи извештај о раду
Одељења за вино ракију, алкохолна и безалкохолна пића,
контролу јавних складишта и контролу обрађивача дувана и
произвођача дуванских производа,
за 2023 годину
по Закону о инспекцијском надзору (ЗИН)

Основни бројчани показатељи

У **2023.** години извршено је **4.945** надзора, од којих је **39** утврђивања минимално техничких услова производње. Извршено је **40** службених саветодавних посета.

Превентивне активности

- Организују се саветодавни састанци са произвођачима у сарадњи са регионалним привредним коморама, локалним властима, удружењима и групацијама произвођача.
- Сви закони, правилници, уредбе, контролне листе одобрене од Координационе комисије су објављене на сајту министарства.
- При измени и промени прописа организују се састанци прво са инспекторима а потом и са мањим групацијама произвођача на којима им се предочавају новине будућег рада са препорукама о начину рада и захтевима нових законских одредби.
- Свако сазнање инспекције о небезбедности производа након редовних и акцијских контрола се кроз извештај објављује на сајту министарства ради упознавања јавности о исправности производа у трговинама.
- Објашњења о примени прописа се издају на захтев субјекта у коме се наводи начин уједначеног поступања инспекције у предметном пропису. Преко ПР службе министарства се дају информације од јавног значаја преко штампаних медија. Све контроле, а поготово тематско –акцијске се објављују на сајту министарства.
- Предузимање превентивних, корективних и репресивних мера се примењују након обуке инспектора о начину деловања, записима и предузимању мера. Деловање инспектора се креће од указивања, упозоравања, опомене, преко налагања надзираном субјекту да нешто учини до ограничења коришћења и забране, па до одузимања робе и забране рада.
- Извршено је **39** саветодавних посета код произвођача вина и јаких алкохолних пића и **1** саветодавна посета код прометника јаких алкохолних пића, укупно **40**.

Ниво усклађености надзираних субјеката

На основу упоредних бројчаних података контролисаних производа по годинама и применом чек листа у контролама, у протеклих шест година може се закључити да је у просеку ниво усклађености поступања и пословања надзираних субјеката са законом одређен као – **средњи**.

Број надзора, утврђених неправилности и предузетих мера

Нерегистровани субјекти

Инспекцијски надзор над прометом производа нерегистрованих субјеката врши се према плану инспекцијског надзора али и у ситуацијама када није предвиђен, без обавештавања о предстојећем инспекцијском надзору. За такве контроле се не издаје налог а у заједничким акцијама са другим инспекцијама инспекцијски надзор се врши и ван радног времена и ноћу, уз

асистенцију МУП- а. На годишњем нивоу извршено је **216** надзор пијаца. Од надзираних субјеката на пијацама и у угоститељским објектима одузето је и уништено **393,8** литара вина и ракије у ринфузном стању.

Мере предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора

Ажуриран је и усклађен „Интерни приручник за поступање инспектора Одељења пољопривредне инспекције за вино, ракију, алкохолна и безалкохолна пића, контролу јавних складишта и контролу обрађивача дувана и произвођача дуванских производа. Приручник представља скуп процедура и упутстава укључујући и чек листе за контроле у свим областима надзора из овлашћења контроле овог одељења.

Приручник доприноси уједначеном приступању у раду пољопривредних инспектора на целој територији Републике Србије. Он доприноси ефикаснијем и бољем организовању рада службе уводећи приступ транспарентности рада по јасно дефинисаним процедурама у контролама и у извештавању.

Овако конципиран приручник има за циљ да подигне ниво квалитета рада инспекције, уједначи рад инспектора на терену, пропише процедуре извештавања и уведе законитост у поступању у контролама свих субјеката.

На основу извештавања у раду, по процедурама се сачињава план рада будућих контрола по областима и временским периодима у години, као и планирању тематских акцијских контрола.

План рада Одељења који је донет крајем **2022.** године, у **2023.** години је остварен по питању редовних - тематских контрола и мониторинга.

По Закону о инспекцијском надзору издато је **108** налога за појединачне надзоре и **29** налога за тематске надзоре у којима су учествовали сви инспектори овог одсека.

Ниво координације

Поједини инспектори Одсека учествују у раду координационих тимова за планирање, спровођење и праћење инспекцијских надзора. У извршавању планираних надзора (на нивоу града или округа) заједно са тржишном, инспекцијом рада, санитарном, пореском инспекцијом уз асистенцију МУП-а издају се заједничка саопштења о резултатима надзора.

Ресурси

У Одсеку је запослено **23** инспектора који врше надзоре у округу у који су распоређени. У пет округа нема инспектора овог одсека и надзори се врше слањем инспектора из других округа. То помаже и устаљеној пракси ротирања инспектора на терену ради остварења објективности и непристрасности. Сви инспектори су снабдевени новим лаптоповима, мобилним телефонима, статичним рачунарима, штампачима, фотоапаратима и радним оделима. Одељење располаже са 24 аутомобила. Уз планску расподелу горива и у рационализацији коришћења посао се обавља на задовољавајућем нивоу.

Прописани рокови

Сви рокови за поступање инспекције су испоштовани.

Управне мере

У првостепеном поступку издато је **445** решења. На једно решење донето у првостепеном поступку је изјављена жалба и одлучивано је у другостепеном поступку. У другостепеном поступку је одбачена жалба и потврђено решење из првостепеног поступка (Килаго Суботица).

Обуке

Пољопривредна инспекција, као надлежни инспекцијски орган за субјекте који се баве производњом пића у фази производње, прераде и промета на велико и мало је у протеклом периоду учествовала у:
- појединачним тематским on-line обукама

Иницијативе за заменама и допунама закона и других прописа

Од стране инспектора овог одсека нису покретане посебне иницијативе за измену и допуну закона и других прописа.

Активности у односу на информациони систем

Активно смо укључени у пројекат “Развој одрживог информационог система Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде“ (ИТЦМ). Модули који се развијају представљају обезбеђене електронске апликације извештаја о раду као и систем прикупљања оперативне базе података, као и обуци за е-инспектора у сарадњи са Координационом комисијом.

Поверени послови

Није било поверених послова.

Годишњи извештај о раду

Одељења пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди, органску производњу и сточарство

за 2023 годину по Закону о инспекцијском надзору (ЗИН)

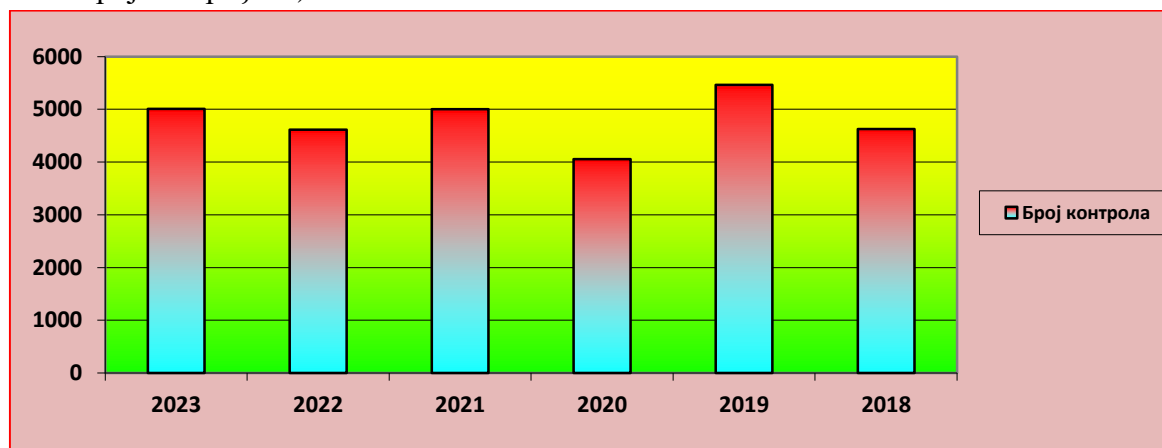
Одељење пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди, органска производња и сточарство обавља послове инспекцијског надзора над применом закона и других прописа који се односе на: остваривање програма мера за унапређење пољопривредне производње и сточарства; контролу исплате премија, регреса и других субвенција и подстицајних средстава намењених унапређењу пољопривредне производње и сточарства, средстава за подстицај извоза пољопривредних и прехранбених производа; остваривање програма мера селекције за унапређење сточарства; контролу укључивања пољопривредног земљишта у органску биљну производњу; контролу испуњености услова за заснивање органске производње биљног порекла, органске сточарске производње и органске производње вина, ракије и других алкохолних пића, пива и безалкохолних пића; контролу метода технолошких поступака у преради, складиштењу, паковању и превозу органских производа; контролу испуњености услова за овлашћивање сертификационих организација за органску производњу; обавља и друге послове из ове области.

У Одељењу пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди, органску производњу и сточарство постоје следеће уже унутрашње јединице:

1. Одсек пољоприведне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди и сточарство;

2. Одсек пољоприведне инспекције за органску производњу;

- **Основни бројчани показатељи:** Извршено је **5.007** контрола (**3.969** по правилницима/ уредбама, **1.038** у производњи и промету; **29** утврђивања МТУ и **103** по пријави грађана).



- **Превентивне активности:**

1. У континуитету се организују саветодавни састанци са произвођачима у сарадњи са регионалним привредним коморама, локалним властима, удружењима и групацијама произвођача.

2. Објављивање прописа, планова и контролних листа;

(Пољопривредна инспекција поступа по овом питању. Сви битни закони се налазе на сајту Министарства, а контролне листе су већ објављене као одобрене од стране Координационе комисије).

3. Обавештење јавности о променама прописа и новинама битним за субјекте;

(Усвојен је принцип који се спроводи у свим случајевима промене прописа а он подразумева континуитет састанака са субјектима у сваком случају измене прописа).

4. Пружање стручне и саветодавне подршке надзираном субјекту;

Издавање аката о примени прописа и службене саветодавне посете;

(Акт о примени прописа је акт који пољопривредна инспекција издаје на захтев субјекта а који садржи начин поступања пољопривредне инспекције по предметном пропису. Ово није мишљење већ транспарентно изјашњавање о начину уједначеног поступања по предметним питањима).

5. Предузимање превентивних инспекцијских надзора.

Превентиван инспекцијски надзор је елемент планова службених контрола пољопривредне инспекције.

- **Ниво усклађености надзираних субјеката:**

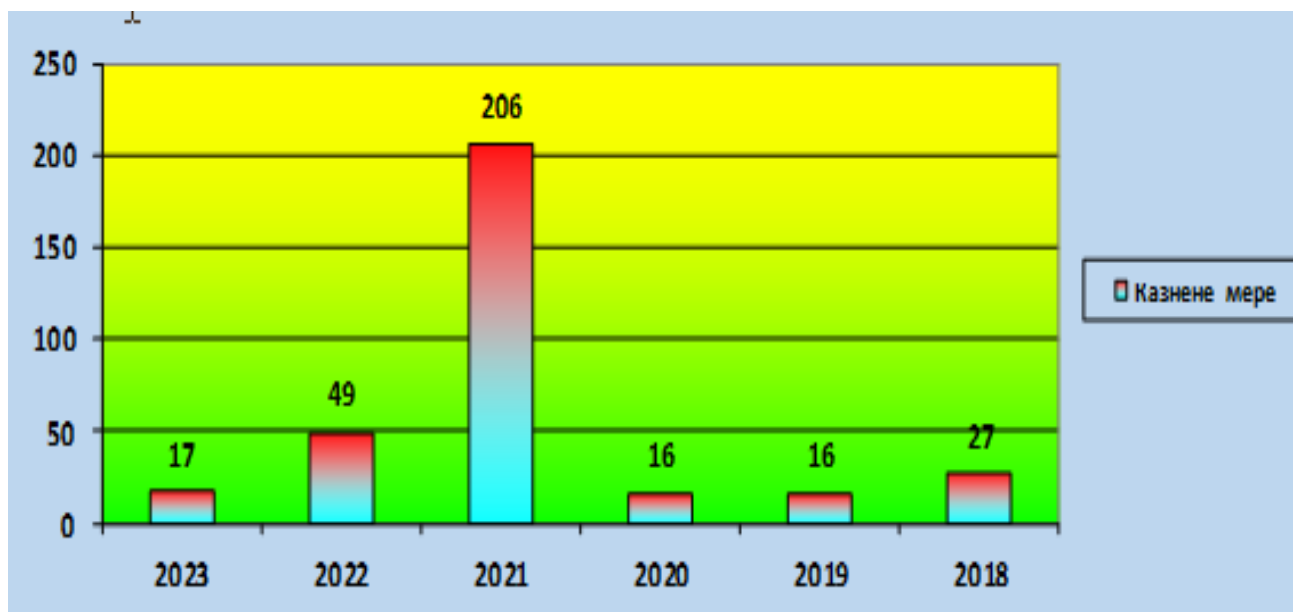
На основу података контролисани субјекти по годинама, у протеклих шест година може се закључити да је у просеку ниво усклађености поступања и пословања надзираних субјеката са законима одређен као средњи.

Генерално по врстама производње то изгледа на следећи начин:

Незнатан	-
Низак	Тестирање квалитетних приплодних грла (биолошки перформанс и прогени тестови); координација у спровођењу главног одгајивачког програма у сточарству; годишњи извештај о спровођењу главног одгајивачког програма на територији Републике Србије; презентација резултата спровођења главног одгајивачког програма (семинари, предавања);
Средњи	Контрола продуктивности домаћих животиња; обављање селекцијских смотри и линеарна оцена приплодне вредности грла која се уводе у приплод вођење основне матичне евиденције; обележавање домаћих животиња; размножавање домаћих животиња; издавање потврда о извршеном вештачком осемењавању и природном парењу; промет квалитетне приплодне стоке; учешће на сајмовима и изложбама квалитетних приплодних грла домаћих животиња; вођење главне матичне евиденције; издавање педигреа (потврда о расној припадности и квалитету домаћих животиња); контрола рада основних одгајивачких организација од стране регионалних одгајивачких организација; суперконтрола продуктивности квалитетне приплодне стоке;
Висок	-
Критичан	-

- **Број утврђених неправилности и предузетих мера**

- Поднето је **70** управних мера (**65** налажућа решења о отклањању неправилности о **5** решења о донетим забранама);
- Поднет је **17** казних мера (**16** захтева за покретање прекршајних пријава и **1** захтева за покретање кривичне пријаве);



- **Нерегистровани субјекти**

Инспекцијски надзор над нерегистрованим субјектима се не врши, јер ово Одељење врши контроле подстицаја по налогу Управе за аграрна плаћања, Управе за пољопривредно земљиште, Сектора за рурални развој, Сектора аналитике и аграрне политике.

- **Мере које су предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора**

Ажуриран је и усклађен „Интерни приручник за поступање инспектора Одељења за контролу подстицаја у пољопривреди, органској производњи и сточарство“. Приручник представља скуп процедура и упутстава укључујући и контролне листе за контроле у свим областима надзора из овлашћења контроле овог одељења.

Приручник доприноси уједначеном приступању у раду пољопривредних инспектора на целој територији Републике Србије. Он доприноси ефикаснијем и бољем организовању рада Одељења, уводећи приступ транспарентности рада по јасно дефинисаним процедурама у контролама и у извештавању.

Овако конципиран приручник има за циљ да подигне ниво квалитета рада инспекције, уједначи рад инспектора на терену, пропише процедуре извештавања и уведе законитост у поступању у контролама свих субјеката.

На основу редовних извештаја у раду по процедурама се сачињава план рада будућих контрола по областима и временских периодима у години, у складу са затевима Управе за аграрна плаћања, Управе за пољопривредно земљиште, Сектора за рурални развој и Сектор аналитике и аграрне политике.

План рада Одељења који је донет крајем 2022. године за 2023. годину је у потпуности остварен по питању редовних и акцијских - тематских контрола.

У складу са Законом о инспекцијском надзору, издато је 314 налога, од тога 4 редовна и 310 варадних.

- **Ниво координације**

У извршавању планираних контрола (на нивоу града или округа) инспектори раде заједничке контроле са ветеринарском, тржишном инспекцијом, контролним сертификационим кућама, главним одгајивачким организацијама, регионалним одгајивачким организацијама, основним одгајивачким организацијама у сточарству и МУП-ом.

- **Ресурси**

Инспектори одељења су организовани на централном нивоу, са седиштем у окрузима. У Одељењу је 27 инспектора. Инспектори су распоређени по Управним окрузима. У Одељењу се налазе два шефа Одсека, од 01.12.2022. године место начелника Одељења је непопуњено. Одељење има укупно 29 запослених. У седам округа нема инспектора овог одељења и контролу врше инспектори из других округа. То помаже и устаљеној пракси ротирања инспектора на терену ради остваривања објективности и непристрасности у инспекцијском надзору.

У овој години издато је 573 налога за службена путовања. Сви инспектори су снабдевени новим лап топовима и мобилним телефонима.

Инспектори поседују 26 возила (од тога једно возило је за расход). Уз планску расподелу горива и планирања броја и праваца контрола, посао се обавља на задовољавајућем нивоу.

- **Сви прописани рокови за поступање инспекције су испоштовани.**
- У првостепеном поступку изадато је **65** решења, у **2** случаја је поднета жалба другостепеном органу.
- **У 2023. години није поднета ни једна притужба на рад инспектора Одељења.**
- **Обуке се врше планирано и према актуелној проблематици.**

Пољопривредна инспекција, као надлежни инспекцијски орган је и у протеклом периоду учествовала највећем броју састанака, семинара и обука. СПИСАК ЈЕ У ИЗВЕШТАЈУ О РАДУ

- **Иницијативе за измене и допуне закона и других прописа;**
Нисмо покретали посебне иницијативе за измене и допуне закона и других прописа.
- **Активности у односу на информациони систем;**
Активно смо укључени у пројекат „еПисарница“ Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде“. Модули који се развијају представљају обезбеђене електронске апликације извештаја о раду као и систем прикупљања оперативне базе података.
- **Поверени послови**
Одељењу пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди, органску производњу и сточарство на основу потписаног уговора између Сектора пољопривредне инспекције и Управе за аграрна плаћања, сходно Споразуму о сарадњи бр. 401-00-19753/2017-01 заведен код Управе за аграрна плаћања и бр. 320-13-3431/2017-04 заведен код Сектора пољопривредне инспекције од 26.04.2017,а према Правилнику о условима које треба да испуњавају објекти за смештај животињских отпадака и објекти за прераду и обраду животињских отпадака, поверени су послови. Представља техничко тело у IPARD-у. Улога наше инспекције је да утврди испуњености услова у погледу прописа на основу поменутог Правилника.
- **Исходима поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција.**
У складу са достављеним обавештењима најчешће су казне мале, изречене опомене или обавештења да је време подношења Захтева за покретање прекршајног поступка у односу на учињени прекршај застарео.

Годишњи извештај о раду
Одељења пољопривредне инспекције за за пољопривредно
земљиште
за 2023 годину
по Закону о инспекцијском надзору (ЗИН)

Одељење пољопривредне инспекције за пољопривредно земљиште обавља послове инспекцијског надзора над применом закона и других прописа који се односе на: контролу коришћења пољопривредног земљишта за пољопривредну производњу; контролу редовне обраде пољопривредног земљишта; контролу вршења контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта; контролу промене намене пољопривредног земљишта и плаћања накнаде за промену намене; контролу поседовања овлашћења министарства надлежног за послове пољопривреде за обављање послова у области заштите и уређења пољопривредног земљишта; контролу извођења радова на уређењу пољопривредног земљишта у складу са пројектом; контролу доношења годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта; контролу давања у подзакуп пољопривредног земљишта у државној својини, контролу правног основа за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини; контролу вршења инвестиционих радова на закупљеном пољопривредном земљишту у државној својини или мењање начина његовог коришћења без одобрења закуподавца; контролу да ли је купац успоставио плодоред и води књигу поља за биљну производњу; контролу коришћења пашњака; обавља и друге послове из ове области.

II

Основни бројчани показатељи: Извршено је 1.593 контроле у редовном и осталим инспекцијским надзорима. У извештајној години донето је 71 решење (32 наређујућих односно налажућих решења за отклањање утврђених незаконитости / неправилности, 38 забрањујућа решења и 1 остало решење). Правосудним органима поднето је 167 казних (репресивних) пријава, од којих се 37 односи на захтеве за покретање прекршајног поступка, а 130 на кривичне пријаве.

● **Превентивно деловање:**

Инспекција је током извештајног периода, узимајући у обзир могуће и вероватне неправилности, превентивно деловала. Због недовољних људских ресурса и великог броја захтева других органа и представки које су одузимале време инспекцији, инспекција није могла више пажње да посвети и користи превентивно деловање. Планирано повећање људских ресурса није у потпуности реализовано, што је умањило заступљеност превентивног деловања у раду инспекције. Надзирани субјекти се нису обраћали инспекцији захтевом за превентивно деловање.

Инспекција је током 2023. године превентивно деловала кроз различите модалитете превенције: уједначавањем инспекцијске праксе, сарадњом са другим државним органима управе, аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе, сарадњом са физичким и правним лицима у вези придржавања и примене прописа из делокруга рада инспекције и превазилажења одређених спорних питања која су се појављивала у пракси како би та лица прилагодила се и усагласила са прописаним нормама. Инспекција је наставила са праксом објављивања плана инспекцијског

надзора, извештаја о раду и контролних листа, информисањем и пружањем стручне и саветодавне помоћи заинтересованих страна путем телефона и е-поштом.

Пружана је помоћ надлежним органима јединице локалне самоуправе ради увођења у посед закупаца пољопривредног земљишта у државној својини. Инспекција је упознавала надлежне органе јединице локалне самоуправе о обавезама које за њих произилазе из закона и других прописа и те активности су биле усмерене ка подстицању и подржавању законитости и спречавању штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе.

Прописи и измене прописа се објављују на интернет страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде како би јавност и надзирани субјекти били обавештени о својим правима и обавезама благовремено.

- **Ниво усклађености надзираних субјеката:**

Поступање према одредбама Закона о инспекцијском надзору, примена контролних листа у редовним контролама и прикупљени подаци из ранијих периода, упућују на закључак да је у просеку ризик код надзираних субјеката који обављају делатност или активност на пољопривредном земљишту одређен у распону од средњег до критичног ризика.

Степен ризика	Делатност / Активност
Критичан	Коришћење пољопривредног земљишта у државној својини без правног основа
Средњи/Критичан	Експлоатација минералних сировина са пољопривредног земљишта
Незнатан/Средњи	Преоравање државних пашњака

- **Корективно деловање:**

Инспекција је након извршених надзора над надзираним субјектима решењима изрицала мере наређивања / налагања отклањања неправилности у одређеном року и изрицала привремену забрану обављања делатности односно вршења активности. Поред тога, инспекција је упућивала обавештења и пријаве другим органима ради предузимање мера из њихове надлежности. Корективне мере су имале и посредну превентивну сврху, у погледу повећања законитости и будућег пословања, поступања и понашања надзираних субјеката.

- **Број утврђених неправилности и предузетих мера**

На основу утврђених неправилности инспектори су донели 70 решења, од којих 32 решења којима се наређује односно налаже мера за отклањање утврђених незаконитости / неправилности, 38 решења којима се изриче мера забране, односно привремено забрањује обављање делатности или вршење активности.

У извештајној години је поднето 167 казних (репресивних) пријава, од којих се 37 односи на захтеве за покретање прекршајног поступка, а 130 на кривичне пријаве због основане сумње да је учињено кривично дело.

Због непридржавања прописа из надлежности одељења, инспектори су надлежној Управи за аграрна плаћања поднели 111 иницијатива за одређивање пасивног статуса пољопривредних газдинстава.

Због раније уочених незаконитости / неправилности у појединим областима контрола, током извештајног периода су контроле усмераване према појединим сегментима који су изложени ризику непоштовања правила од стране надзираних субјеката (коришћење пољопривредног земљишта у државној својини без правног

основа, привођење државних пашњака другој култури). Након извршених контрола предузимане су како корективне тако и казнене мере. Употреба споразума о признању прекршаја још увек није заживела, што није добра пракса, али таква пракса требало би да се промени кроз коришћење споразума о признању прекршаја у прекршајним поступцима, чиме би се унапредило извршавање закона.

- **Нерегистровани субјекти**

Инспекцијски надзор над нерегистрованим субјектима или субјектима из члана 33. став 2. Закона о инспекцијском надзору врши се према плану инспекцијског надзора, али и кад није предвиђен планом инспекцијског надзора, без обавештавања о предстојећем инспекцијском надзору, без издавања налога за инспекцијски надзор и у границама предмета које инспектор утврђује током трајања инспекцијског надзора. Радом инспекције је утврђено 239 нерегистрованих субјеката или субјеката из члана 33. став 2. Закона о инспекцијском надзору и њихово учешће у односу на укупан број инспекцијских надзора износи 15%. Према тим субјектима инспектори су предузимали управне (корективне) и казнене (репресивне) мере.

- **Мере које су предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора:**

У периоду од пуне примене Закона о инспекцијском надзору, у континуитету се у што већој мери стандардизује рад инспектора, уједначује инспекцијска пракса, односно обезбеђује исто или слично поступање у истим или сличним управним стварима. Ажуриран је интерни Приручник у области инспекцијског надзора који представља збирку упутстава, процедура, а уједначено поступање у раду пољопривредних инспектора на територији Републике Србије. У континуитету се прикуља инспекцијска, управна и судска пракса из области инспекцијског надзора. У Одељењу се креирају процедуре за стручно обављање инспекцијског надзора, израђују планови рада инспектора, преиспитују контролне листе, пружа логистичка подршка инспекторима (правни и финансијски послови). Кроз обуке инспектори унапређују своја знања и способности у циљу квалитетнијег и ефикаснијег вршења инспекцијског надзора. Инспекција настоји да јасним и транспарентним процедурама што више саобрази поступања из своје надлежности са добром праксом инспекцијског надзора.

У сложенијим и обимнијим предметима, а по процени руководиоца, у извештајном периоду наставило се са инспекцијским надзором од стране више инспектора ради омогућавања правилнијег поступања инспектора.

Полазећи од анализе слабости из претходног периода, инспекција врши иновирање процедура водећи се следећим постулатима: планирањем инспекцијског надзора на основу анализе ризика, превентивним и корективним деловањем, успостављањем детаљних и транспарентних процедура у раду и извештавању и заједничким контролама са другим сродним инспекцијама. У извештајном периоду настављен је тренд смањења различитог поступања инспектора приликом вршења надзора и у предузимању мера.

Подзаконским актом прописани су посебни критеријуми за процену ризика у инспекцијском надзору.

- **Остварење плана инспекцијског надзора:**

У извештајној 2023. години инспектори су извршили 1.593 инспекцијска надзора. Планирани број контрола током извештајне године је у потпуности извршен. Учешће редовних инспекцијских надзора у односу на укупан број инспекцијских надзора, повећано је са 5% у 2022. години на 15% у 2023. години. Ово повећање учешћа редовних инспекцијских надзора, односно смањење учешћа ванредних инспекцијских надзора у

односу на укупан број извршених инспекцијских надзора, настало је као резултат планирања веће учесталости редовног инспекцијског надзора према препорукама Државне ревизорске институције. Спровођење препорука вршено је у циљу отклањања несврсисходности из ревизије сврсисходности пословања.

Ванредне контроле захтевају већу ангажованост инспектора и самим тим смањују могућност ефикаснијег планирања редовних контрола с циљем планског уређења појединих области инспекцијског надзора. Од укупног броја извршених инспекцијских надзора више од 85% се односило на ванредне контроле. За вршење инспекцијског надзора се издају налози, а надзори над нерегистрованим субјектима се врше без издавања налога. У извештајној години је издат 1 допунски налог за инспекцијски надзор. Допунски налог је издат због продужења периода трајања инспекцијског надзора.

- **Ниво координације**

Координациона комисија за инспекцијски надзор Владе РС је дала позитивно стручно мишљење на предложене 2 (две) контролне листе 1. Контролна листа годишњи програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта – КЛ-309-01/01 и 2. Контролна листа успостављање плодореда и вођење књиге поља за биљну производњу – КЛ-310-01/01. Контролне листе су објављене на сајту Координационе комисије и инспекције.

Током извештајног периода инспекција је вршила самосталне инспекцијске надзоре. Заједнички инспекцијски надзори са другим инспекцијама нису вршени.

- **Материјални, технички и кадровски ресурси**

У извештајној години није било промена у организационој структури Одељења. Инспектори Одељења су организовани на централном нивоу, са седиштем у Београду и управним окрузима. Број запослених у Одељењу на крају извештајне године је 19 државних службеника (18 инспектора и 1 начелник одељења). Инспектори су распоређени у 10 управних округа и граду Београду. Инспектори инспекцијски надзор врше у окрузима и општинама у којима су распоређени, а по указаној потреби врше инспекцијски надзор у осталим окрузима и општинама Републике Србије. У управним окрузима у којима није распоређен ниједан инспектор, инспекцијски надзор се обезбеђује упућивањем инспектора из седишта одељења или суседних или других округа. Постојећи број инспектора је недовољан да би се могло одговорити на све захтеве из надлежности. Одељење располаже са 15 службених аутомобила са довољно горива на месечном нивоу, с напоменом да је током извештајног периода возни парк обновљен набавком 2 нова службена возила, али свакако треба радити на обнови возног парка због старости возила. Довољан број службених возила омогућио је потребну мобилност инспектора за рад на терену. Инспектори имају задовољавајуће канцеларијске услове, мобилну комуникацију и техничку опрему (рачунаре, интернет конекције, телефонске и телефакс апарате). Део техничке опреме је у функцији али је дотрајала, док део техничке опреме недостаје за рад инспектора (штампачи, скенери). Важан сегмент у раду Одељења је добра информационо-комуникациона инфраструктура, која је неопходна за функционисање јединственог информационог ИТСМ система који инспекција користи. Инспектори још увек нису започели коришћење апликативног информационог софтвера еИнспектор. Рачунарска и комуникациона опрема набављена је у извештајном периоду.

- **Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције:**

Због недовољног броја инспектора који обављају инспекцијски надзор и због евидентне разлике у оптерећености радом инспектора, те територијалним разликама у

броју надзираних субјеката, великог територијалног обухвата и удаљености катастарских парцела над којима се врши надзор и њихове идентификације, неприступачност локације – терена и слично, придржавање рокова за поступање инспекције није могуће у потпуности. Међутим, без обзира на описана ограничења, настоји се да се испоштују рокови прописани за поступање инспекције.

- Законитост управних аката донетих у инспекцијском надзору

У инспекцијском надзору инспектори су донели 71 решење. Против решења инспектора поднето је 10 жалби. Другостепени орган је одбио 5 жалби а решења инспектора потврдио. Исход решавања преосталих 5 жалби није познат. Поднето је 5 тужби за покретање управног спора. Исходи тужби нису познати.

- Притужбе на рад инспекције:

У извештајном периоду поднете су две притужбе на рад једног инспектора. Једна од тужби је поновљена и обе су биле неосноване. Притужбе су се односиле на неизвршење решења које је донео пољопривредни инспектор за пољопривредно земљиште. Иако се решење инспектора односило на мере које се односе на пољопривредно земљиште, овом земљишту је промењена намена у грађевинско земљиште планском документацијом што је имало утицаја на даљу ненадлежност пољопривредног инспектора.

- Обуке и други облици усавршавања инспектора:

Кроз 16 различитих облика обука, државни службеници су унапређивали своја знања и способности из различитих области у циљу квалитетнијег и ефикаснијег вршења инспекцијског надзора. Инспектори и начелник одељења (15 инспектора и 1 начелник одељења) су присуствовали обукама, семинарима и стручним едукацијама одржаним у земљи на којима су имали прилику да стекну нова знања и преузму добре праксе које ће користити у инспекцијском надзору:

- Обука – Трећа обука за Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде: Здравно пољопривредно земљиште и његова улога у одрживој пољопривреди отпорној на климатске промене, у организацији ФАО у оквиру Пројекта Јачање отпорности сектора пољопривреде на елементарне непогоде који финансира ЕУ, Београд, 26.01.2023. године /учествовала 5 државних службеника – пољопривредних инспектора/;

- Обука: Изазови менталног благостања - Завршна конференција као део пројекта: „Обука за државну службу за 21. век у Републици Србији“, у организацији НАЈУ, Београд, реализатор: Програм Уједињених нација за развој (UNDP) уз учешће НАЈУ, Београд и Високе школе социјалног рада, Београд, Београд, 02.02.2023. године /учествовао 1 државни службеник – инспектор/;

- Радионица: Финализација методологије за процену штета губитака након елементарне и друге непогоде у сектору пољопривреде, у организацији ФАО у оквиру Пројекта Јачање отпорности сектора пољопривреде на елементарне непогоде који финансира ЕУ, Врњачка Бања, 13-14.03.2023. године /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- LMS Виртуелна учионица, On-line вебинар: Асертивна комуникација, пословна комуникација, НАЈУ, Београд, 05.06.2023. године /учествовао 1 државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- LMS Виртуелна учионица, On-line вебинар: Ка ефикаснијим инспекцијама, инспекцијски надзор, НАЈУ, Београд, 07-09.06.2023. године /учествовао 1 државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- Обука on-line: Е-писарница, НАЈУ, Београд, 27.06.2023. године /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- LMS Виртуелна учионица, On-line вебинар: Вештине комуникације, НАЈУ, Београд, 28-29.06.2023. године, /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- LMS Виртуелна учионица, On-line вебинар: Инспекцијски надзор, НАЈУ, Београд, 30.06.-04.07.2023. године, /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- LMS Виртуелна учионица, On-line вебинар: Инспекцијски надзор – вештине комуникације и професионалног понашања инспектора, НАЈУ, Београд, 10-11.07.2023. године, /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- Обука on-line: Пријава на Е-управу и писарницу, НАЈУ, Београд, 19.07.2023. године /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- Microsoft Teams meeting: Коришћење софтверског решења Е-инспектор, 27.09.2023. године, Јединица за имплементацију стратешких пројеката ИТ и еУправа Кабинет председника Владе РС, /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- Обука on-line: Коришћење апликације Био Сенсе, Институт Био Сенсе, 10.10.2023. године /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- LMS Виртуелна учионица, On-line вебинар: Како успоставити баланс личног и професионалног живота, НАЈУ, Београд, 01.11.2023. године, /учествовао један државни службеник – пољопривредни инспектор/;

- Обука за запослене у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде РС: Тренинг Зелени договор, Зелена агенда за западни Балкан и индикатори климатских промена у пољопривредној политици и руралном развоју, ФАО у сарадњи са МПШВ у оквиру Пројекта Јачање отпорности сектора пољопривреде на елементарне непогоде који финансира ЕУ, Београд, 14.12.2023. године, /учествовала 3 државних службеника – пољопривредних инспектора/;

- Обука zoom webinar: Генеративна вештачка интелигенција и chatGPT, у организацији Програма Уједињених нација за развој () у сарадњи са Кабинетом председнице Владе и НАЈУ, Београд, 31.12.2023. године /учествовао један државни службеник/.

- Иницијативе за измене и допуне закона и других прописа:

У извештајној години нису инициране измене и допуне закона и других прописа, али је током извештајног периода донето више подзаконских аката, и то: Правилник о условима за израду пројекта рекултивације пољопривредног земљишта („Службени гласник РС“, бр. 72/2023), Правилник о кодексу добре пољопривредне праксе („Службени гласник РС“, бр. 23/2023), Правилник о условима за испитивање опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту и води за наводњавање („Службени гласник РС“, бр. 20/2023), Правилник о посебним мерама заштите од пожара у пољопривреди („Службени гласник РС“, бр. 107/2023), Правилник о изменама и допунама Правилника о упису у Регистар пољопривредних газдинстава, промени података и обнови регистрације, електронском поступању, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства ("Службени гласник РС", број 110/2023)

- Мере и провере предузете у циљу потпуности и ажурности података у информационом систему:

Апликативни софтвер е-Инспектор инспекција још увек не користи. Инспекција је започела са коришћењем софтверског решења „Писарница“ путем апликације преко Интернет претраживача.

- Стање у областима поверених послова:

Није било поверених послова, уз напомену да је Законом о изменама и допунама Закона о главном граду („Службени гласник РС“, бр. 37/2019), прописано да град Београд, на својој територији обавља послове пољопривредне инспекције у делу контроле над применом мера које прописује град Београд за власнике, односно кориснике пољопривредног земљишта, као и контроле коришћења пољопривредног земљишта према годишњем програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта који доноси град Београд. Међутим, како у извештајном периоду, према сазнањима инспекције, град Београд није успоставио и обављао послове пољопривредне инспекције чије је делокруг утврђен Законом о пољопривредном земљишту, инспекцијски надзор у овој области вршила је пољопривредна инспекција за пољопривредно земљиште Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

- Исходи поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција:

У извештајној години поднето је 37 захтева за покретање прекршајног поступка и 130 кривичних пријава.

На основу захтева за покретање прекршајног поступка које су инспектори поднели током ранијег периода, познат је начин судског решавања код 6 (шест) предмета по основу поднетих захтева током 2021. и 2022. године. Прекршајни судови су донели:

- 3 (три) осуђујуће пресуде којом је окривљено лице осуђено на новчану казну за учињен прекршај;
- 1 (једну) пресуду којом је изречена опомена окривљеном лицу;
- 1 (једну) пресуду којом је обустављен потупак због наступања застарелости за вођење поступка;
- 1 (једну) пресуду којом је одбијена жалба браниоца окривљеног лица и потврђена првостепена пресуда прекршајног суда.

На основу захтева за покретање прекршајног поступка које су инспектори поднели током 2023. године познат је начин судског решавања код 2 (два) предмета. Прекршајни судови су донели:

- 2 (две) осуђујуће пресуде којом се окривљено лице осуђује на новчану казну за учињен прекршај.

Исходи остали прекршајних захтева поднетих током 2023. године нису познати.

На основу поступања од стране тужилаштва по раније поднетим кривичним пријавама, познат је исход 11 (десет) предмета по основу кривичних пријава поднетих у периоду од 2017-2022. године. Надлежна тужилаштва су одбацила:

- 3 (три) кривичне пријаве јер пријављено дело није кривично дело за које се гони по службеној дужности;
- 5 (пет) кривичних пријава јер не постоји основи сумње да је извршено кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности;
- 3 (три) кривичне пријаве јер је наступила застарелост гоњења.

Исходи 130 кривичних пријава поднетих током 2023. године нису познати.

Одбацивањем кривичних пријава из области противправног заузимања пољопривредног земљишта у државној својини, кршења прописа немају свој очекивани епилог у кривичним поступцима.